

Talousarvion prosessikuvaus

Tilannekuva

Porin Vesi, liikelaitoksen toiminta on ollut menneinä vuosina teknisesti ja taloudellisesti melko vakaata. Taksataso on voitu pitää ennallaan poikkeuksellisesti kymmenen vuoden ajan. Tämä on osaltaan tukenut asiakkaiden selviytymistä talouden matalasuhdanteessa ja ajoittaisen voimakkaan inflaation vallitessa.

Porin Vesi ei saavuttanut viimeksi päättyneen tilikauden aikana omistajan asettamaa taloudellista tavoitetta. Kustannustason nousu: mm. työehtosopimusten mukainen palkkakehitys, suuret muutokset aineiden ja tarvikkeiden hinnoissa ja aiempaan kalliimpi puhdistamolietteen käsittelyn palvelusopimus, edellyttää taksatason korotusta 1.1.2025 alkaen.

Talousvesi on Porissa laadukasta ja jätevedenpuhdistus korkeatasoista. Verkostojen ja laitosten kunto on verrattain hyvä, vaikkakin syksyn 2023 kahdeksan vesijohtovuoden sarja osoitti, että verkoston saneerausinvestointeihin on jatkossa syytä voimakkaasti panostaa. Toiminnalliset riskit kasvavat nopeasti, jos vuosittaiset laitosten ja verkostojen saneerausmäärät eivät ole riittävät.

Euroopan parlamentti hyväksyi täysistunnossaan 10.4.2024 uuden yhdyskuntajätevesidirektiivin. Päivitetyssä direktiivissä jätevesien ravinteiden poiston vaatimukset tiukkenevat. Uutena vaatimuksena tulee mikroepäpuhtauksien puhdistus. Nämä tuovat merkittäviä investointitarpeita laitoksille lähimmän kahden vuosikymmen sisällä. Lisäksi vesihuoltolaitoksilta vaaditaan toimia energianeutraaliuden saavuttamiseksi.

Vesihuollossa on aina olemassa vedenlaatuhäiriöihin, putkirikkoihin, viemäritulviin ja jätevesipäästöihin liittyviä riskejä. Porissa nämä ovat pääosin hyvin hallinnassa. Ilmastonmuutos asettaa mm. sadannan kasvun ja talviaikojen tulvien vuoksi haasteita erityisesti viemärintiin ja jätevedenpuhdistamoille.

Vesihuolto kuuluu yhteiskunnan toiminnan kannalta kriittisenä palveluna kyberturvallisuudirektiivin (NIS2) ja kriittisten toimijoiden häiriönsietokykyä koskevan CER-direktiivin piiriin. Näiden direktiivien vaatimukseen vastaaminen sekä yleisestä turvallisuustilanteesta johtuvat seikat vaativat merkittävää panostusta vesihuoltolaitokselta.

Kansallisen vesihuoltolain uudistus on syksyllä 2024 lausuntokierroksella. Lain on tarkoitus tulla voimaan 1.1.2026 alkaen.

Toiminnalliset tavoitteet

Porin kaupunkistrategian 2030 johtoajatuksena on, että Pori on sujuvan arjen ja kestävä kasvun kotikaupunki. Porin Vesi, liikelaitos kehittää vesihuoltopalveluitaan tämän teeman ohjaamana.

Strategian Kasvava Pori -painopistettä Porin Vesi tukee osallistumalla vesihuollon osalta aktiivisesti uuden elinkeinoelämän Poriin sijoittautumisen mahdollistamiseen mm. osallistumalla Porin kaupungin elinkeinoketjun toimintaan. Talousveden tuotannon lisäämiseen panostetaan nykyisiä tuotantorakenteita tehostamalla.

Osaava Pori -painopistettä Porin Vesi edistää mm. palkkaamalla ympäristö- ja prosessitekniiikan alan opiskelijoita kesätöihin tuotantolaitostensa ja vesihuoltoverkostonsa työtehtäviin. Tämä on eduksi sekä omassa tulevassa rekrytoinnissa, että tarjoaa alueen teollisuudelle käytännön työelämän tuntevaa uutta työvoimaa. Tavoitteena on palkata vuonna 2025 vähintään samaa määrää opiskelijoita kesätöihin kuin vuonna 2024. Digitalisaation edistämisen keihäänkärkenä on vuonna 2022 alkaneen etäluettavien vesimittarien hankinnan jatkaminen ja etäluennan hyödyntämisen tehostaminen, Porin Vedellä on yli 21.000

vesimittariasiakasta. Tavoitteena on kymmenen vuoden kuluessa vaihtaa kaikki mekaaniset mittarit etäluettaviksi.

Hyvinvoiva Pori -painopisteen mukaisesti Porin Vesi tuottaa ja jakelee keskeytyksettä laadukasta talousvettä, jonka terveysturvallisuutta valvotaan valvontatutkimusohjelman 2022-2026 mukaisesti, ja jonka riskejä Porin Vesi hallitsee Water Safety Plan -ohjelman avulla. Ohjelma on kokonaisuudessaan päivitetty vuonna 2024. Porin Veden tavoitteena on saavuttaa ympäristöluvan vaatimuksia paremmat puhdistustulokset.

Vastuullisuutta kestävästä tulevaisuudesta Porin Vesi osoittaa mm. pitkällä palvelusopimusperusteisella puhdistamolietteen käsittelyn biokaasulaitossopimuksella 2018-2033. Harjakankaan tekopohjavesilaitoksen uusittu lämmitysjärjestelmä hyödyntää talvesta 2025 alkaen pohjaveden sisältämän lämpöä.

Taloudelliset tavoitteet

Kaupunginhallituksen päättämässä kehyksessä 2025 kaupungille maksettava Porin Vesi, liikelaitoksen peruspääoman korko on 6 % eli 2,652 milj. €. Porin Veden tilikauden ylijäämä kehyksessä on 1.975 milj. ja investointikehys 6 milj. €.

Kaupunginhallitus edellyttää myös liikelaitosten osalta, että ne laativat omat talousarvionsa ja taloussuunnitelmansa niin, että niiden toiminnan ja investointien yhteenlaskettu rahavirta on positiivinen.